

Salingeroviny

číslo 3/2023

3. července 2023 v Hradci Králové

Deset let tradice „Setkávání Stopy čápa s pracovníky OSPOD“

Středisko Stopa čápa již 10. rokem pořádá setkání s pracovníky OSPOD a oddělení náhradní rodinné péče. S pracovníky a pracovníky OSPOD se setkáváme dvakrát ročně a těší nás, že o tuto akci mají zájem sociální pracovníci a kurátoři OSPOD z celého Královéhradeckého kraje. V posledních letech na setkáních vítáme nové tváře jednotlivých pracovišť, ale s radostí se akcí účastní i tváře nám známé.

Vnímáme, že naše společné setkávání má smysl v mnoha směrech. Cenné je pro nás osobní setkání s lidmi, se kterými průběžně spolupracujeme na společných případech. Vzájemné seznámení pro nás tedy znamená navázání pro nás důležitých kontaktů potřebných k prohloubení spolupráce. V rámci setkání vždy zúčastněným předáváme aktuální informace o naší činnosti, chystaných aktivitách a akcích.

Společně pak hodnotíme naši vzájemnou spolupráci a hledáme cesty a možnosti dalšího propojení a zlepšení efektivity pomoci společným klientům. Na každé setkání máme navíc pozvaného odborníka, který interaktivní formou přednáší a vede diskusi na potřebné téma, se kterým se kolegyně a kolegové při práci s náhradními rodinami setkávají.

pokračování na str. 4

Příběh z praxe Centra Semafor

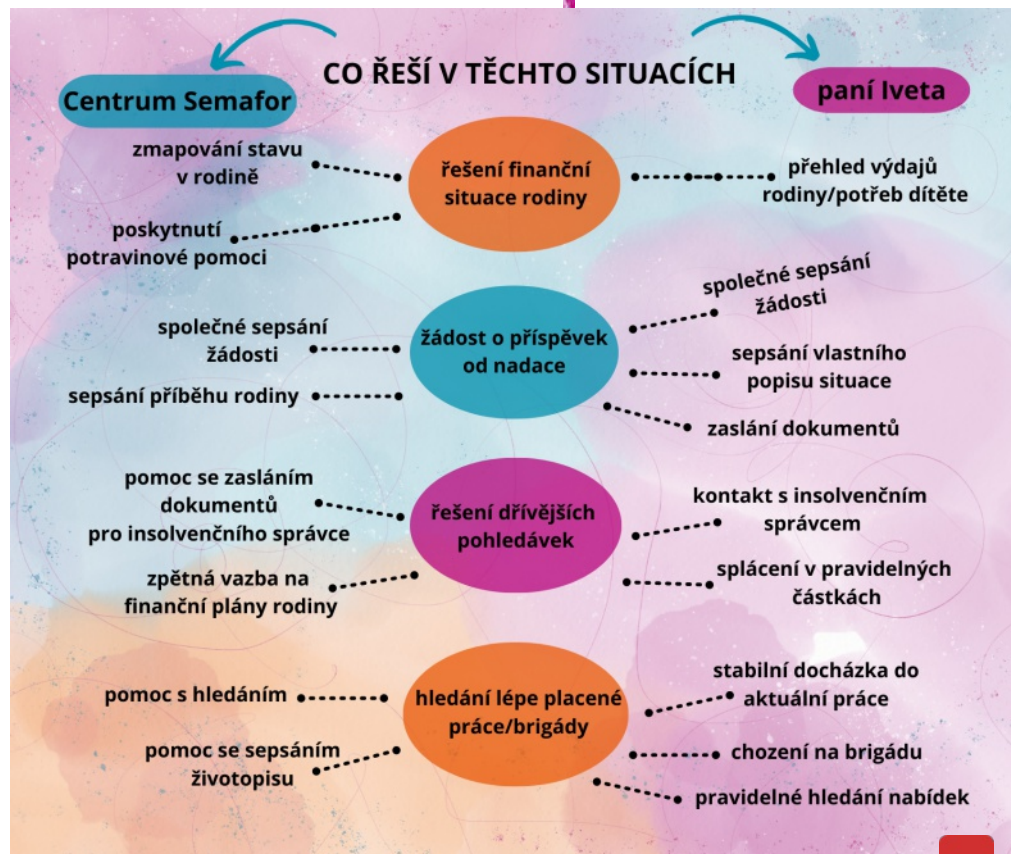
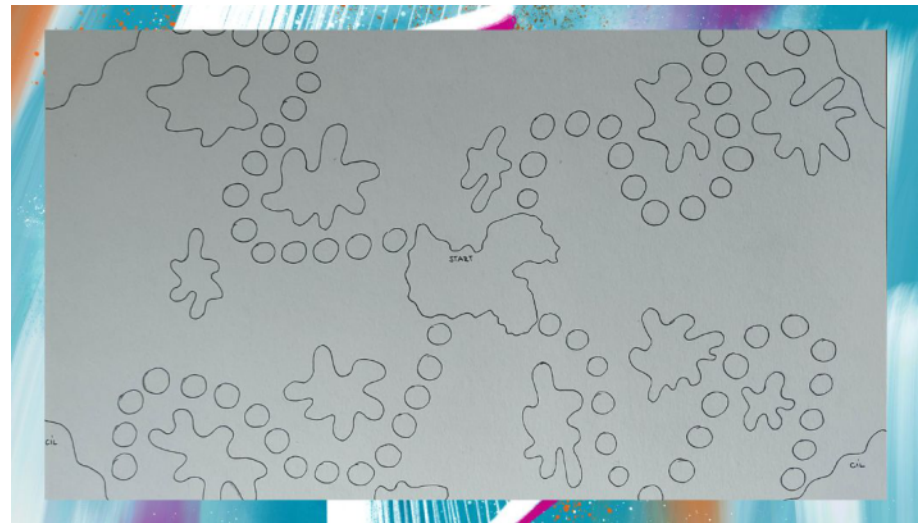
Paní Iveta, které je 38 let a žije sama se synem Ríšou, spolupracuje se službou Centrum Semafor od února 2022. V době epidemie COVID-19 přišla o zaměstnání.

Ztráta zaměstnání byla pro paní Ivetu stresující – sama již řešila insolvenční a hrozilo, že nebude moci splácet. Ve hře byl i strach o setrvání v nájmu, protože nezbýval dostatek peněz na veškeré výdaje. S pracovníci paní Ivetu vypracovala soupis veškerých výdajů a potřeb Ríši, který v té době navštěvoval MŠ. Pracovnice Centra Semafor zjistila, že výdaje nestačí na pokrytí základní potřeb, paní Ivetě byl proto opakovaně poskytnut potravinový balíček, aby ušetřila nějaké peníze. Výdaje se s nástupem malého Richarda do 1. třídy zvýšily, Centrum Semafor tak několikrát s paní Ivetou řešilo žádosti o pomoc u nadačních fondů. Paní Ivetě se v průběhu roku 2022 podařilo sehnat novou práci, která ale nevyhovovala časovým potřebám. Čas strávený se synem je pro paní Ivetu velmi cenný, navíc nemá žádné jiné příbuzné, kteří by pomohli s péčí o syna. Při současném chození do práce na plný úvazek paní Ivetu pracovala i brigádně a za pomoci Centra Semafor hledala více vyhovující práci. To se nakonec v roce 2023 podařilo, a tak má paní Iveta novou, lépe placenou práci, ve které jí navíc vyšli vstříc časově. Ke spokojenému životu je tak zase o krok blíž.

Člověče, zorientuj se ve své aktuální situaci!

Pracovnice střediska Triangl využívají při práci s klienty různé názorné metody. Kromě rozhovorů často sahají po aktivitách, které si klient může doslova osahat a při kterých dochází k uchopení tématu také skrze další smysly. Není výjimkou, že se pracovnice často inspiřují pomůckami, které jsou obecně dobře známé.

Při podpoře a provázení klientky procesem rozhodování dobře posloužila hra „Člověče, nezlob se“. Díky hernímu plátnu, figurkám a hrací kostce mohla klientka putovat k vybraným cílům, které si pojmenovala; seznámit se s institucemi a osobami, které budou rodině po vybraných cestách nápomocny a které tvoří síť podpory rodin v náročné životní situaci; pojmeno-

vat si rizika a potřeby, které cesta k vytyčenému cíli obnáší a které mohou jednotliví členové rodiny pocítovat; a díky prvku náhody zažít, že cesty k cíli bývají mnohdy klikaté.

Aktivita probíhala v bezpečném prostředí za aktivní podpory pracovnice služby, která měla za cíl poskytnout klientce komplexní informace v podobě, která umožní klientce nahlédnout na svou aktuální situaci a učinit uvážené rozhodnutí založené na porozumění situaci a na nejlepším zájmu dítěte.

Mgr. Monika Pečivová

Osamostatňování dospívajících může být zatěžkávající zkouškou pro pěstounské rodiny

Ve Stopě čápa velmi dobře víme, že vstup do samostatného života není nic jednoduchého. V některých rodinách doprovázejí osamostatňování mladého člověka různé kotrmelce, v jiných se to obejde bez nich. V každé rodině to je jiné. Zletilostí dítěte sice končí naše spolupráce s rodinou, to ale neznamená, že mladý dospělý musí zůstat na svou situaci sám. Vždy předáváme rodině informaci o tom, že i po zletilosti má mladý člověk možnost obrátit se na organizaci, která mu pomůže.

Dospívající v pěstounských rodinách mají samozřejmě svoje pěstouny, kteří je do samostatného života doprovázejí a připravují na možné těžkosti. Období dospívání je ale náročné, dospívající mají potřebu se vymezit a v pěstounských rodinách může být situace ještě komplikovanější. Pěstouni často nebývají těmi, které chtějí mladí poslouchat, nechtějí se jim svěřovat. Pěstouni se mohou strachovat, jak jejich děti samostatný život zvládnou. „Dodělá školu? Najde si vůbec práci? Kdy už ten kluk přijde k rozumu? Obstojí v samostatném životě?“ Mnohdy dospívajícím pomůže, když na pomoc přijde někdo, kdo stojí mimo rodinu. I pěstounům se může ulevit. Vědí, že mladý člověk má podporu, a tak životních kotrmelců může být méně nebo ani nenastanou. Možná ubyde i konfliktů v rodině.

Vnímáme, že pomáhá, když mladý člověk pozná konkrétní osobu, se kterou může navázat spolupráci. Letáček časem někde zapadne, telefonní číslo se ztratí... Naše pracovníce mají dobrou zkušenost s Centrem Don Bosco, které doprovází dospívající a stojí jim po boku. Osvědčilo se nám společné setkání s pracovníkem organizace přímo v rodině. Pěstounská rodina dostane informace o tom, jak by případná spolupráce probíhala a samozřejmě nechybí prostor pro otázky. Pokud poté dojde k navázání spolupráce, může se začít pracovat na konkrétní zakázce. Tou může být například hledání brigády, sepsání životopisu a spoustu dalších. Spolupráce samozřejmě nemusí začít hned, může přijít s odstupem. Pro nás, pro doprovázející organizaci, je ale důležité, že rodina, a zejména pak mladý dospělý, má kontakt a nemusí po ukončení spolupráce s námi, zůstat na náročnou situaci sám.

V Centru Semafor dokážeme čelit některým překážkám za pomoci dalších služeb

Paní Michaela žije v bytě se svým partnerem a dcerou Kristýnou. Oba partneři jsou neslyšící a dlouhodobě spolupracují s Hradeckým centrem pro osoby se sluchovým postižením. To zajišťuje v rodině tlumočení do znakového jazyka. Bez tlumočnicka by působení Centra Semafor v rodině nebylo možné. I přesto, že se klíčová pracovníce naučila základní znaky (škola, dcera, nemoc), jazyková bariéra brání samostatné práci pracovníka. Tlumočnice spolu s Centrem Semafor, v souvislosti s nutností řešit v rodině zakázky hned, hledají i jiné způsoby komunikace. Jedním z prostředků, který je aktuálně využíván, je konverzace přes aplikaci

WhatsApp. Aplikace umožňuje všem zúčastněným stranám reagovat rychle za použití videohovorů. Bez videohovoru by komunikace nebyla možná. Díky tomu je spolupráce efektivní a reaguje na aktuální potřeby klientky i spolupracujících služeb. Umožňuje paní Michaela a pracovnícím sejit se online i v době, kdy není osobní schůzka možná např. z důvodu nemoci v rodině. Úkolem klíčových pracovníků Centra Semafor není pouze působení v rodinách, ale i hledání dalších možností spolupráce s rodinou klienta.

Harmonogram akcí

Den s úsměvem

Organizace Salinger, z.s. letos chystá již 10. ročník akce **Den s úsměvem**. Přípravy jsou v plném proudu a pracovníci organizace se na Vás budou těšit dne 3. 9. 2023 od 10 do 16 hodin na venkovním hřišti Gymnázia J. K. Tyla.

City Jam

Dne 5. 9. 2023 se na veřejném hřišti ve Formánkově ulici (č.p. 437) od 14:00 do 18:00 uskuteční patnáctý ročník akce **City Jam**, kterou pořádá středisko NZDM Modrý pomeranč. Odpoledne plné preventivních, tvořivých, sportovních aktivit a zajímavých vystoupení je určeno všem dětem, dospívajícím i dospělým, kteří si chtějí užít společně strávený čas a nakouknout pod pokličku dění v NZDM.

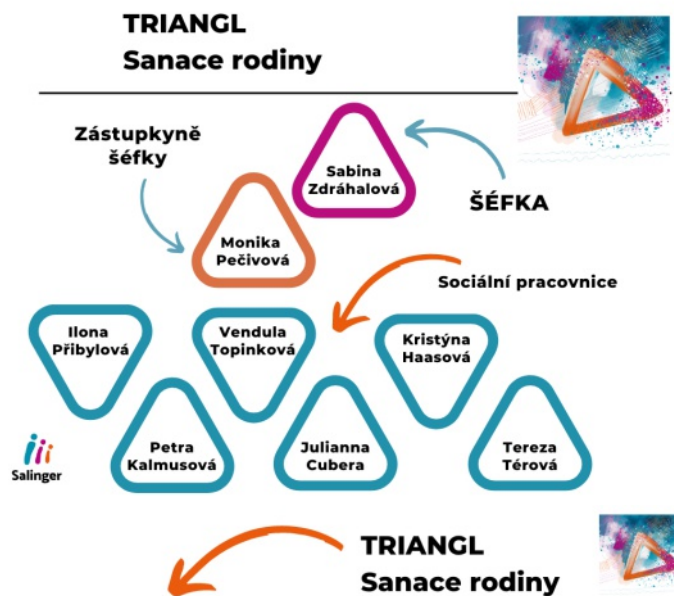
pokračování harmonogramu akcí na str. 5

TRIANGL... seznamte se

Středisko Triangl prošlo od začátku roku 2023 organizační proměnou.

Jména jsou stejná, jen některé pracovnice si proházely „židle“ :-). Máme jinou vedoucí, zástupkyni vedoucí, a zcela nově i posilu do práce v terénu. Kdo je kdo, vám přiblíží grafika. Kontakty na jednotlivé pracovnice najdete na webu organizace www.salinger.cz

Sabina Zdráhalová - kormidluje a udává kurz

Monika Pečivová - má pod palcem potravinovou pomoc

Ilona Příbylová - vyhledává a podporuje dobrovolníky

Vendula Topinková - opečovává střediskovou knihovnu

Julianna Cubera - vymýšlí skvělé příspěvky na FB

Kristýna Haasová - tvoří krásné grafiky, spravuje nástěnku

Petra Kalmusová - koordinuje projekt "Návazka"

Tereza Térová - je naše "dohodářka"

Návazná podpora rodin v ohrožení

Autorka: Mgr. Petra Kalmusová

Deset let tradice Setkávání

pokračování ze str. 1

Na závěr každého setkání je vždy prostor pro individuální sdílení jednotlivých společných případů mezi doprovázejícími pracovníky a pracovníky OSPOD, hledání řešení nebo domlouvání dalšího postupu.

Zpětné vazby na setkání od zúčastněných jsou vždy pozitivní. Těší nás, že tento formát setkávání, udržování kontaktů a tmelení spolupráce má kladné ohlasy i ze strany pracovníků OSPODů. Každé takové setkání nás vždy posune zase o kus dál.

Jak se učí finanční gramotnosti klienti v NZDM Modrý pomeranč?

Pracovníci klubu eFko připravili pro klienty ve věku 9-17 let challenge na téma finanční gramotnost.

Klienti museli projít pěti stanovišti, na kterých plnili praktické úkoly přizpůsobené klubovým podmínkám. Ze zpětných vazeb klientů můžeme říci, že se jedná o dobrou praxi předávání znalostí a dovedností dětem a mladým lidem.

Challenge si můžete prohlédnout na obrázcích.

V rámci challenge pracovníci naučili klienty novým dovednostem a předali jim informace, přenositelné do jejich života současného i budoucího.

- Poznali, jak probíhá schůzka v bance.
- Naučili se měnit peníze za cizí měnu a číst v kurzovním lístku.

- Zjistili, proč je důležité přepočítat peníze.
- Získali nové informace o tom, co je to úrok, půjčka a RPSN.
- Pochopili, že si na dovolenou musí vydělat, a že je to výhodnější než si brát půjčku.
- Naučili se, co vše obsahuje cestovní pas, a do jakých zemí pas potřebují.
- Zkusili si smlouvat s obchodníkem a lépe rozumí termínům "výhodné" a "nevýhodné".
- Zjistili, že na splacení dluhu potřebují větší obnos peněz.
- Nabyli nové povědomí o hodnotě peněz a práci, která je k získání peněz důležitá.

Zkuste si i vy naplánovat Vaši dovolenou

Vyberte dovolenou pro sebe a svého kamaráda ze 3 variant:
Slovensko (Bratislava)
Turecko (Istanbul)
USA (New York)

Na účtu máte 20 000 Kč. Kamarád zaplatil dopravu, vy zaplatíte ubytování. Nezapomeňte také na peníze na jídlo, pití a zábavu. Terminály nefungují, nelze platit kartou. Proto si musíte vybrat hotovost. Jděte do banky a vyberte si potřebnou částku.

Pokud potřebujete více peněz, můžete si je vydělat prací nebo si půjčit peníze na dluh.

Peníze si musíte směnit za měnu země, do které cestujete. Jděte do směnárnky.

Pokud máte vyměněné peníze, jděte na úřad, potřebujete pas.

CESTOVNÍ PAS	
Jméno: Matouš	.....
Příjmení: Modrý	.....
Bydliště: Formánekova 437, Hradec Králové	.....
Občanství: ČESKÉ	.....
Podpis:	Potvrzení: CONFIRMED

Letíte na dovolenou, ubytujete se úspěšně do hotelu a užíváte si dovolenou. Poslední den před odjezdem zpátky domů chcete koupit suvenýry. Proto vyrazíte na nákupy. Jdete na tržiště, kde chcete koupit za poslední peníze (máte 500 Kč v převodu na cizí měnu) suvenýry a můžete zde smlouvat o ceně. Vyberte si suvenýry, které chcete koupit a zkuste usmlouvat lepší cenu.

K nákupu suvenýrů dostáváte dárek v podobě bodu do soutěže. Dovolená vám skončila a vše jste úspěšně zvládli. Tedy skoro vše. Pokud jste si půjčili peníze v bance, musíte splatit půjčku, a proto jdete do práce a vydělejte si peníze na splacení dluhu.

Harmonogram akcí

pokračování ze str. 4

Ať žijí pěstouni

Dne 13. 9. pořádá středisko Stopa čápa, v rámci Týdne pěstounství v Královéhradeckém kraji, akci s názvem Ať žijí pěstouni. Tým Stopy čápa bude od 14:00 do 17:30 procházet nejfrekventovanější místa Hradce Králové a šířit myšlenku náhradního rodičovství.

Týden nízkoprahových klubů

Třetí týden v září (18. – 22. 9.) bude probíhat další ročník akce s názvem Týden nízkoprahových klubů, který zaštiťuje Česká asociace streetwork. Během týdne se nízkoprahové kluby otevírají veřejnosti a zaměřují se na konkrétní téma. V NZDM Modrý pomeranč se budeme věnovat tématu duševního zdraví.

Pro více infomací a detaily jednotlivých akcí sledujte facebookovou stránku organizace Salinger, z.s.

Evaluační program Chyť svou šanci střediska NZDM Modrý pomeranč

Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež **Modrý pomeranč** realizuje od roku 2021 preventivní program pro děti a mladé lidi ve věku od 7 do 18 let, jenž je založen na individuální práci v prostředí NZDM. Podrobně byl program popsán v Salingerovinách v č. 1/2022 a č. 1/2023. V článku představíme výsledky evaluace programu, která byla předmětem empirické části bakalářské práce kolegyně Elišky Holé a slouží k dalšímu rozvoji a efektivní práci s uživateli.

Evaluační rozumíme systematické hodnocení kvality určitého objektu, pozornost jsme zaměřili na program „Chyť svou šanci“, na jeho funkčnost, efektivitu, přínosy a nedostatky očima uživatelů. Pro účely empirické části bakalářské práce byla zvolena metoda polostrukturovaného rozhovoru, kterého se v době šetření zúčastnilo 5 uživatelů ve věku od 8 do 15 let, kteří program absolvovali. V rozhovorech jsme se zabývali kritérii spolupráce, individuálního poradenství, změn v myšlení/chování uživatelů, navázání uživatelů na službu NZDM. Evaluační nám umožňuje realizovat program kvalitně v maximální možné míře, a to splněným požadavkům a očekávání cílové skupiny. Právě díky výsledkům jsme schopni přijímat opatření ke zlepšování tohoto programu. Výsledky šetření tak nepřinesly pouze zpětnou vazbu na program a podněty pro další rozvoj, ale zároveň definovaly jasnou osnovu evaluačního rozhovoru, který v současné době probíhá s každým uživatelem při ukončování spolupráce. V následujících řádcích se můžete seznámit s vybranými výsledky evaluace programu.

Všichni uživatelé byli do programu doporučení kurátorem, tři uživatelé z pěti napoprvé porozuměli všem informacím a následně

navštívili NZDM: „Jeli jsme na magistrát, tam mi řekli, že si můžu vybrat, já jsem si vybrala tenhle program (...), pak jsem přišla sem, tady jsme si povídali o tom, jak to bude probíhat.“ Všichni dotázaní věděli, z jakých důvodů dochází do programu a na jakých tématech budou pracovat: „To chování. Jak se zachovat, když někdo provokuje,“ všichni si také vzpomněli minimálně na jednu aktivitu, na které s pracovníkem pracovali:

„Moc se mi líbila aktivita na strach, čeho se bojím (...).“ Pozornost byla zaměřena na to, jak se uživatelé při individuálních poradenstvích s pracovníky NZDM cítí: „V pohodě, bylo to dobré (...). Vždycky to bylo příjemné (...), jsem rád, že jsem sem chodil,“ což stejně reflektovali 3 uživatelé, zbylí 2 pociťovali nervozitu: „Jakože dobře, občas blbě, protože jsem se bála, co bude probíhat.“ V neposlední řadě jsme se v evaluaci věnovali dosaženým změnám a nově nabytým informacím u uživatelů po spolupráci: „(...) krádeže nebo takhle, abych to nedělala, (...), abych chodila do školy, (...), abych to řekla třídní učitelce nebo někomu.“ Každý z uživatelů by program doporučil někomu, koho zná: „Když mají třeba nějaký problém. (...) Možná někomu, kdo by si chtěl popovídat.“

Kompletní výsledky výzkumného šetření lze nalézt na portálu www.theses.cz, pod názvem *Efektivita programu Chyť svou šanci z pohledu klientů NZDM Modrý pomeranč*.

Partnerem projektů Centrum Semafor, NZDM Modrý pomeranč a Triangl je Město Hradec Králové.

Střediska Salinger, z.s.:

CENTRUM SEMAFOR
Jaroslav Ludvík, DiS
Vedoucí Centra Semafor
centrum.semafor@salinger.cz
774 807 052

STOPA ČÁPA
Mgr. Nikola Pečenková
Vedoucí střediska Stopa čapa
stopa.capa@salinger.cz
773 800 292

NZDM MODRÝ POMERANČ
Mgr. Lucie Slámová
Vedoucí střediska NZDM Modrý pomeranč
nizkoprahove.centrum@salinger.cz
777 041 030

TRIANGL
Mgr. Sabina Zdráhalová
Vedoucí střediska Triangl
triangl@salinger.cz
774 807 011